

Канабисот е се повеќе потенциен, но мал број од младите луѓе го гледаат како штетен

Наоди и заклучоци

Производите од канабис се четири пати појаки во јачина во Соединетите Американски Држави и двојно појаки во Европа, во последните две декади. Процентот на ТХЦ, главната психоактивна компонента во канабисот, бележи пораст од 4 до 16 проценти во САД во периодот од 1995 до 2019. Процентот на ТХЦ е поврзан со ментални здравствени нарушувања, но од друга страна процентот на адолесценти кои гледаат на канабисот како штетен бележи пад до 40 проценти, за истиот период. Истражувањата и анкетирањето на школски деца и млади во САД и Европа го потврдуваат овој податок. Ограничени докази од други делови на светот сугерираат дека постои сличен тренд.

Толкава разлика помеѓу перцепцијата и реалноста на ризикот од многу попотентен канабис може да го зголеми негативниот импакт од дрогата врз младите генерации. Научните докази покажаа дека регуларната употреба на канабис има штетни последици по здравјето, особено кај младите луѓе. Доказите од истражувањата укажуваат на тоа дека постои линк помеѓу малата перцепција за ризик и високата стапка на употреба. Ова не е случај само во Европа и Соединетите Американски Држави, туку и во другите делови од светот.

Агресивниот маркетинг на производите од канабис со висок процент на ТХЦ од страна на приватни фирми и промоцијата преку социјалните мрежи и медиумски канали, може да го влоши овој проблем. Продуктите кои се продаваат вклучуваат и цветови на канабис, претходно сролани цоинти, испарувачи, концентрати и храна (едиблс). Потенцијата на овие продукти варира и може да биде непредвидлива со што претставува јавна здравствена грижа (особено во оние држави во кои употребата на канабисот е легализирана и нема граница за нивото на проценти на ТХЦ во самиот продукт).

Стратешки конотации

Борбата против дезинформациите за влијанието на употребата на производот од канабис е клучна за да им се овозможи на поединците, особено помладите луѓе, да донесуваат одлуки врз основа на точно разбирање на ризикот.

Подигнувањето на свеста и активностите за ширење научни информации без стигматизирање на луѓе кои користат дрога или луѓе со последици од таа употреба може да помогне да се избегнат заблуди. Пораките мора да се засноваат на факти и мора да се направи јасна разлика помеѓу ефективната употреба на производи од канабис како лек за одредени болести, употребата на производи од канабис како на пр. CBD во таканаречената велнес индустрија и последиците од немедицинската употреба на канабис.

Сеопфатната забрана за рекламирање, промоција и спонзорство канабис ќе им овозможи на јавните здравствени интереси да преовладуваат над деловните интереси. Таквата забрана треба да важи за сите држави. Овие мерки би можеле да функционираат на сличен начин како и одредбите од Рамковната конвенција на Светската здравствена организација за контрола на тутунот.

Потребни се повеќе инвестиции за истражување на здравствените опасности од немедицинска употреба на канабис, како и за подобро дефинирање на опсегот на здравствени состојби во кои производите од канабис можат да бидат ефективни во лекувањето.

Глобалното следење на ефектите од законите што дозволуваат медицинска и немедицинска употреба на канабис е од клучно значење. Ова треба да вклучува не само трендови во употребата на канабис во поединечна земја, туку и проценка на зачестеноста и моделите на потрошувачка на канабис, здравствени и социо-економски последици и развој на пазарот и во легалниот и во илегалниот сектор ширум светот. Еден од важните аспекти што треба да се процени е влијанието на легализацијата на канабисот врз перцепцијата на ризиците поврзани со употребата на канабис, особено кај помладите луѓе, и не само во земјите каде што се случува оваа легализација. Исто така, би било исклучително важно да се процени перцепцијата за овој ризик во земјите со ниски приходи.

Зголемената продажба преку интернет може да ги трансформира глобалните шеми на дистрибуција на дрога и нејзината употреба

Наоди и заклучоци

Пазарите на дрога на даркнет (darknet-темен пазар) се појавија пред скоро една деценија, но во денешно време, главните пазари вредат најмалку 315 милиони долари годишна продажба. Иако ова е мал дел од целосните приходи од дрога, овој тренд е во нагорна линија со четирикратно зголемување на годишната продажба помеѓу почетокот на 2010тите (период 2011та-средина на 2017та) и последниве години (средината на 2017та-2020та). Експанзијата на онлајн маркетите, на социјалните мрежи и популарни платформи понатаму укажува на тоа дека нивната достапност се шири.

И додека канабисот доминира на даркнет пазарот, маркетингот на така наречениот чист веб (или clear web) најчесто вклучува НПС (нови психоактивни супстанции) и супстанции кои се користат во производството на синтетичките дроги, вклучително и хемикалиите за прекурзори.

Продавачите играат игра на мачка и глушец со агенциите за спроведување на законот со рекламирање на производи со име “хемикалии за истражување” или “синтетизирање по желба” каде што клиентите можат да побараат супстанции кои што не се вклучени во листата на достапни производи. Иако оваа пракса е легитимна во фармацевтската индустрија, истата може да биде злоупотребена од страна на криумчарите со дрога за дистрибуција на контролираните супстанции.

Брзата технолошка иновација, во комбинација со агилноста и прилагодливоста на корисниците на овие платформи преку кои се продаваат дроги и други супстанции, може да доведат до глобализирање на пазарот каде што све повеќе дроги ќе станат достапни, на повеќе локации, особено имајќи во предвид колку брзо криумчарите на дрога можат да ги преадаптираат нивните дистрибутивни мрежи. Сето ова од друга страна ќе ги забрза и промените во начинот на употреба на дрога.

Стратешки конотации

Зголемувањето на капацитетот на агенциите за спроведување на законот да одговорат на трговијата со дрога преку даркнет (darknet-темен пазар) останува приоритет, но зголемената улога на обичниот интернет бара иновативни решенија и меѓународна соработка.

Јавното-приватно партнерство стана клучно за да се одговори на онлајн трговијата со дрога. Синцирот за снабдување со лекови сега вклучува даватели на услуги на Интернет („даватели“), технолошки компании, како и компании за испорака и испорака на пошта. Одговорот на владата може да биде ефективен само доколку ги вклучи овие учесници.

Заедничкиот одговор на властите од различни земји и приватниот сектор **може да вклучи контрола и укинување на рекламирањето, како и создавање листа** на нелегални дроги на Интернет. Ваквите иницијативи треба да овозможат размена на соодветни, законски и неопходни информации со полициските агенции, притоа почитувајќи ги највисоките етички стандарди за да се обезбеди слобода на информации и почитување на приватноста.

Таргетирањето на недозволените профит и финансиските текови што ја поттикнуваат трговијата со дрога бара силна регулација и мониторинг на пазарот на криптовалути, како и следење на електронските плаќања за откривање и пријавување сомнителни трансакции. Таквиот пристап е ефективен само доколку прописите се еднолични и ако се обезбеди усогласеност во сите земји, при што властите треба да постават еднакви „услови за играње на земја“. Ова ќе биде уште поважно во иднина, бидејќи плаќањето за лекови што се продаваат преку Интернет на крајот ќе се префрли од криптовалути што може да се следат на „монети за приватност“ што овозможуваат повисок степен на анонимност.

Глобализираниот пазар за наркотици, кој најверојатно ќе се развива преку Интернет, ќе бара глобален одговор, со иновативни инструменти кои ги почитуваат човековите права, така што органите на прогонот ќе можат да истражуваат во виртуелен простор каде што нема граници. За да се одговори на оваа опасност, сите земји ќе мора да бидат опремени со експертски пристап кон даркнетот, како и истражна способност за проактивно затворање на пазарите и платформите преку Интернет.

Транснационалната природа на пазарот за дрога преку Интернет бара агенциите за спроведување на законот да можат брзо да реагираат и да имаат влијание **преку границите**, со заеднички истражни тимови од различни земји. Она што е важно во овој контекст е да се одговори на потребите на обвинителите и судиите за добивање и одобрување барања за податоци надвор од националните граници.

Бројот на корисници на дрога во Африка се предвидува дека ќе се зголеми за 40 проценти до 2030 година

Наоди и заклучоци

Бројот на корисници на дрога во Африка се предвидува дека ќе се зголеми во следната деценија до негде 40 проценти, и тоа базирано на демографските промени. Иако зголемувањето на бројот на корисници на дрога е предвиден на глобално ниво, најверојатно најизразено ќе биде во Африка, бидејќи популацијата е помлада и употребата на дрога е повисока меѓу младите луѓе во споредба со постарите. Истотак, се предвидува дека популацијата во Африка ќе порасне многу побрзо отколку другите региони во светот.

На глобално ниво, бројот на луѓе кои користат дроги, се предвидува да порасне за околу 11 проценти до 2030 година, само поради демографските промени. А земјите со ниски примања ќе го опфатат најголемиот дел од овој пораст.

Овие трансформации ќе донесат и предизвици- зголемувањето на бројот на корисници на дроги, значи повеќе луѓе со нарушувања, последици или болести поврзани со употребата на дрога и со тоа и зголемување на потребата од сервиси кои што ќе бидат адаптирани според нивните потреби. Поголемата побарувачка на дрога може да доведе до зголемување на активностите на организирани криминални групи и со тоа и сериозен предизвик на агенциите за спроведување на законот, во деловите на светот каде што капацитетот за справување со овој вид на проблем најчесто е послаб. Постоечките предизвици кои ја засегаат Африка, како што се употребата на канабис, не-медицинската употреба на трамадол и зголемената употреба на континетот како транзитна зона за криумчарење на кокаинот и хероинот, ќе бидат влошени или интензивирани со зголемениот број на луѓе кои користат дрога.

Стратешки конотации

Можниот скок на бројот на луѓе кои користат наркотици во Африка с still уште може да се избегне. Ефективниот одговор на континентално ниво ќе вклучи **големи инвестиции** во здравството и проширување на програмите за превенција базирани на докази, особено оние што се фокусираат на семејните вештини, вештините во училишниот живот и учеството на заедницата на ниво на заедница. Потребни се и квалитетни фармаколошки и психосоцијални услуги за поддршка. На луѓето кои користат дрога им е потребен план за социјална реинтеграција кој вклучува одредби за понатамошно образование, подобрување на квалификациите за вработување, како и поддршка за вработување. Услугите базирани на наука, како што е семејната терапија, треба да бидат насочени кон помладите луѓе со нарушувања поврзани со дрога. Исто така, треба да се преземат мерки за сеопфатна превенција и третман на ХИВ и грижа за оние кои користат дрога во затворите и затворените институции.

Стратешката визија на УНОДЦ за Африка 2030 година може да го поддржи овој континентален одговор со интегриран пристап, заснован на човечки права, заснован на човекови права, кој ги оспособува африканските општества додека развиваат одржливи решенија за предизвиците со дрога. Стратегијата се фокусира на превенција за решавање на опасностите од дрога и транснационален организиран криминал, обезбедувајќи поддршка и зајакнување на општествата, институциите и групите кои се особено изложени на ризик. Поддржува специфични и ефективни одговори за трговија со дрога и употреба на дрога, превенција и третман на ХИВ и грижа поврзана со дрога.

Предвиденото зголемување на употребата на дрога и постојаната динамика на пазарот на лекови бараат **редовно следење** на состојбата со дрога во Африка. Податоците за употребата на дрога и негативните ефекти, како и индикаторите за понудата и пазарот остануваат ограничени. На државите им е потребна силна мобилизација на континентално ниво за да им помогне да дефинираат и имплементираат ефективни системи за мониторинг и евалуација. Ова ќе им помогне да произведат и користат податоци за понудата и побарувачката на лекови и да обезбедат властите да ги имаат потребните информации за да ги откријат трендовите што се појавуваат, додека тие с still уште можат да се спречат. Силните **партнерства** ќе бидат клучни за поддршка на Африка за да се запре очекуваното зголемување на бројот на луѓе кои користат дрога, како и можното негативно влијание врз здравјето и безбедноста. Африканските земји членки можат тесно да соработуваат со партнерите на Обединетите нации за да ја зголемат ефикасноста обезбедена со реформата на системот за развој на Обединетите нации и да постигнат повеќе преку заеднички програми на Обединетите нации.

-Влијанието на КОВИД 19-

КОВИД 19 иницираше иновации во превенцијата на употребата на дроги и сервисите за третман од дрога

Наоди и заклучоци

Од моментот кога КОВИД 19 го преплави светот, многу работи кои пред тоа беа извршувани лице во лице или тет-а-тет, почнаа да се извршуваат со употреба на технологија базирана на интернетот, телефоните и поштенскиот систем. Брзата иновација во некои земји доведе до трансформација на услугите кои здравствените работници можат да ги понудат на луѓето кои користат дрога. И покрај одреденото нарушување на сервисите за третман во првите неколку месеци од пандемијата, многу од земјите брзо ја воведоа телемедицината на начин кој е во согласност со мерките за домашен престој и мерките за физичко дистанцирање. Ова овозможи здравствените работници да понудат советувања и иницијални проценки преку телефон, иако затворањето на неесенцијалните здравствени сервиси и рестрикциите на движење, во многу инстанции доведоа до нагли и некоординирани прекини на сервисите за луѓето кои имаат нарушувања поврзани со употреба на дроги за време на иницијалните локдаун периоди или периоди на затварање.

Дополнително, побарувањата за лекови и рецепти беа поедноставени и на пациентите им беше дадена поголема флексибилност со лекови кои се опиоидни агонисти и на некои од луѓето кои страдаат од нарушувања поврзани со употреба на дрога им беше дозволено да носат дома одредени дози на метадон. Другата пракса вклучуваше користење на диспензери за лекови и поштенски услуги за дистрибуција на стерилни игли и шприцеви. Многу од овие нови пристапи понатаму ќе треба да се оценат, за подобро да се процени нивната ефикасност.

Резилиентноста на пазарите за дрога во време на пандемија, уште еднаш ја покажа способноста на криумчарите да се адаптираат брзо на промените на состојбите и средината.

Стратешки конотации

Приспособувањата што произлегуваат од „Ковид 19“ во обезбедувањето превенција и третман на дроги, услуги за нега и рехабилитација за нарушувања поврзани со дрога и ХИВ, имаат **голем потенцијал да ја зголемат достапноста и опфатот на услугите** доколку останат на место после пандемијата. Се повеќе и повеќе онлајн услуги создаваат потреба за ажурирање на научните стандарди за превенција од дроги и за лекување, грижа и рехабилитација на нарушувања поврзани со дрога и ХИВ. Со цел да се обезбеди еднаков пристап до услугите преку Интернет, особено кај маргинализираната популација, овие стандарди ќе треба да ги земат предвид различните нивоа на информатичка писменост, како и пристапот до Интернет низ целата планета.

Фактите што ја покажуваат здравствената ранливост на лицата кои користат дрога или се со нарушувања поврзани со употреба на дрога, како и оние кои живеат со заразни болести и оние во затворите, укажуваат на потребата **да им се даде приоритет на овие групи за тријажа и вакцинација од Ковид 19**. Лица кои користат дрога, вклучително и оние во затвор, треба да бидат вклучени во националните планови за одговор на пандемија. Таквите планови мора да обезбедат континуитет на услуги за лекување, нега и рехабилитација за корисниците на дрога, вклучително и оние во затворите. Заштитата на човековите права на корисниците на дрога и намалувањето на стигмата, дискриминацијата и нееднаквоста мора да останат клучни цели за да се постигнат најдобри можни резултати од јавното здравство за време на сегашните и идните пандемии.

Флексибилноста на пазарот на наркотици за време на пандемијата уште еднаш ја покажа способноста на трговците брзо да се прилагодат на променетата средина и околности

Наоди и заклучоци

Пазарот на наркотици беше привремено прекинат во повеќето делови на светот за време на првата фаза од КОВИД 19 пандемијата, но многу брзо се опорави. Како и да е, пандемијата иницираше или ги убрза дел од динамиките на криумчарите кои беа започнати и пред пандемијата. Ова вклучува големи пратки по величина, зголемена употреба на копно и водни рути, приватни авиони, воздушен товар и поштенски пратки и бесконтактни методи за достава на дрогите до конзументите, како што е и доставата по пошта.

Стратешки конотации

Подобрувањето на меѓународната соработка останува една од главните цели во борбата против постојаниот проблем на трговијата со дрога. Од суштинско значење е агенциите за спроведување на законот што работат на главните гранични премини да разменуваат информации и да пренесуваат знаење на регионално и меѓународно ниво за начините за правење ефективни напади и најдобри практики. Заедно, тие можат да дефинираат нови стратегии за подобрување на насочената контрола на контејнерите и товарот што се транспортираат преку воздух и море.

Мониторингот и таргетирањето на капацитетите во поморскиот, копнениот, железничкиот и воздушниот товар треба значително да се подобрат, но тоа може да се постигне само доколку **ефективно се разменуваат разузнавачки информации** меѓу националните институции и приватниот сектор, како на пр. транспортни компании и комерцијални авиокомпани. Развојот на меѓународни механизми за отчетност и најдобри практики за транспортните компании, даватели на поштенски услуги и железници во врска со следење на сомнителни пратки, во голема мера ќе го зголеми капацитетот за заплена. Ова ќе оди рака под рака со стратегиите насочени кон промена на динамиката на криумчарење преку зголемен преглед и идентификација на сомнителен товар на приватни и комерцијални авиони.

Постојаните промени во маршрутите и тактиките што ги користат шверцерите бараат системи за мониторинг на податоци во реално време што би ги зајакнале механизмите за управување со границата, како и знаење на службениците за гранична контрола. Ваквите системи можат да помогнат да се постават приоритети за спроведување на законот, како и да се дефинира обука и менторство за службениците што работат на главните гранични премини.

Немедицинската употреба на канабис и седативи е зголемена за време на Пандемијата

Наоди и заклучоци

Повеќето земји се соочија со зголемување на употребата на канабис и немедицинската употреба на фармацевтски лекови како бензодиазепами за време на пандемијата. Во една анкета на здравствени работници од 77 земји, зголемувањето на немедицинската употреба на седативи беше пријавено во 64 проценти од земјите и конзумацијата на канабис беше пријавено дека е зголемена за 42 проценти. Промените во начинот на употреба на другите супстанции беа помалку јасни, но дрогите како екстази и кокаин кои најчесто се користат во социјални опкружувања беа помалку употребувани.

Северна Америка се соочи со скок на на смртните случаи поврзани со овердозирање од опиоиди од почетокот на пандемијата. На пример, смртните случаи со овердозирање од опиоиди во Канада бележат раст од 58 проценти во периодот Април-Јуни 2020та, во споредба до истиот период во 2019та. Мерките поврзани со КОВИД 19 е познато дека го зголемија економскиот дефицит и чувството на социјална изолација, битни фактори кои може да допринесат за зголемување на употребата на дроги.

Стратешки конотации

Во националните буџети по Ковид-19 треба да се обезбедат доволни ресурси за превенција од дроги, како и за одговори за третман, за да се избегне зголемената употреба на одредени дроги забележани за време на пандемија. Годишните здравствени буџети треба да вклучуваат дефиниран процент за превенција и третман на лекови, како и за прашања за ХИВ.

Ова ќе овозможи проширување на опфатот на услугите и подобрување на квалитетот, со што ќе се осигура дека луѓето со нарушувања поврзани со дрога не прибегнуваат кон употреба на уште поштетни супстанции или методи на примена. Ова би ги намалило негативните последици како смртни случаи поврзани со дрога.

Превенцијата е ефективна мерка за да се спречи понатамошно зголемување на бројот на луѓе што користат канабис, како и штетата што произлегува од неговата зголемена немедицинска употреба. Инвестициите по пандемија треба да и дадат приоритет на **научната превенција врз основа на докази** за употреба на дрога и други ризични однесувања, со посебен фокус на развојот на животните вештини кај децата и младите, родителските и семејните вештини, како и услугите за ментално здравје.

Последиците од КОВИД-19 најверојатно ќе се чувствуваат на пазарите за дрога во следните години

Наоди и заклучоци

Пандемијата донесе зголемен број на економски проблеми заедно со радикални промени во технологијата и драматични измени во социјалните навики кои што најверојатно ќе имаат долгорочен ефект врз пазарите на дрога. Ранливите групи и општества каде што се одгледува афионот и кока грмушките станаа уште повеќе ранливи како последица на пандемијата. Во Авганистан, на пример, пандемијата дојде после сушата во 2018та и поплавите во 2019та, што значи дека во тоа време фармерите веќе се соочувале со потешкотии за опстанок. Економската криза која дојде со пандемијата само ќе ја зголеми побарувачката за илегално одгледување на афионот. Зголемената невработеност може да значи дека луѓето се се повеќе спремни да работат како дневни работници за време на жетвата на опиум и кока лисјата, додека пак криумчарите на дрога полесно ќе наоѓаат работна сила во време на сиромаштија.

Во меѓувреме, нееднаквоста, сиромаштијата и состојбите со менталното здравје се во нагорна линија низ светот, и овие се веќе познати фактори кои ги туркаат луѓето да употребуваат дрога и со тоа се создаваат негативни последици по здравјето и зголемување на болестите поврзани со употреба на дрога. Промените кои веќе се гледаат во начините на употреба на дрога, вклучувајќи ја и зголемената употреба на канабис и немедицинската употреба на фармацевтски седативи, најверојатно ќе ја забрзаат експанзијата на пазарот на овие супстанции.

Сето ова најверојатно ќе биде дополнето со иновации во дистрибуцијата на дроги на големо, со тоа што уличната продажба ќе стане помалку доминантна како резултат на поголемата употреба на бесконтактните методи како што е онлајн продажбата и испораката по пошта па дури и со дрони.

Стратешки конотации

Превенција преку поддршка на родители и млади луѓе во неизвесни околности, за да можат подобро да се справат со стресовите од пандемијата без прибегнување кон негативни механизми за справување, ќе биде потребна особено во фазата на опоравување. Ефективните мерки вклучуваат обезбедување обука за семејни вештини, засолниште за жртви на семејно насилство и услуги за ментално здравје.

Плановите за заздравување по пандемијата се можност да се ублажат негативните последици од пандемијата за ранливите и маргинализирани групи. Заедниците на корисници на дрога и заедниците ангажирани - или со ризик да се вклучат - во илегално одгледување и производство на дрога треба да бидат вклучени во програми што вклучуваат домување, снабдување со храна, економска поддршка и здравствено осигурување.

Поддршката за развој на руралните населби ангажирани во илегално одгледување дрога е од суштинско значење за да се спречи поголема вклученост во производството и трговијата на оние што ги загубиле работните места поради пандемијата. Долгорочната инвестиција во одржливи **алтернативни развојни интервенции** може да ги подобри условите на домаќинствата во руралните области. Доколку се спроведат во раните фази на закрепнување, овие мерки можат да ги насочат домаќинствата кон легални активности и да спречат миграција на работна сила во илегални економии засновани на наркотици, што би помогнало да се обезбеди напредок постигнат во претходните години.

Алтернативните развојни интервенции можат да им помогнат на заедниците да ги подобрат вештините, да ја подобрат инфраструктурата и да го надминат нивото на основниот развој на егзистенција на начини што не се штетни за животната средина. Покрај тоа, вклучувањето на приватниот сектор може значително да ја зголеми профитабилноста на производите или услугите. Мерењето на влијанието на таквите алтернативни развојни мерки ќе биде важно за зајакнување на заснованоста на факти, како и за понатамошно зголемување на ефикасноста на таквите проекти.

Бројот на НПС (нови психоактивни супстанции) кои се појавуваат во земјите со високи приходи (развиените земји) опаѓа, но достапноста може да се прошири на посиромашните региони

Наоди и заклучоци

Бројот на НПС кои се појавија на глобалниот пазар бележи пад од 163 во 2013та до 71 во 2019та. Ова ги рефлектира трендовите во Северна Америка, Европа и Азија, каде пазарот на НПС за прв пат се појави пред една деценија.

Бројките сугерираат дека националните и интернационалните контролни системи имаат успех во ограничувањето на ширењето на НПС во земјите со високи приходи. Некои од земјите со високи приходи усвоија основна легислатива која ги опфаќа можните идни варијанти на контролирани супстанции, а другите воведоа аналогна легислатива постриктна од минатото, со што му се овозможува на судството да одреди дали супстанците имаат структури и ефекти слични на другите супстанции кои веќе се под национална контрола.

Сепак, проблемот со НПС сега е проширен на посиромашните региони, каде што контролните системи се послаби. На пример, заплениите на синтетички НПС во Африка бележи зголемување од помалку од 1 кг во 2015та до 828 кг во 2019та. Постои сличен тренд во Централна и Јужна Америка, каде што заплениите се зголемија од 60 кг во 2015та до 641 кг во 2019та година.

Стратешки конотации

Многу може да се научи од позитивниот тренд на ограничување на нови психоактивни супстанции. Земјите и регионите кои неодамна беа соочени со предизвикот наречен НПС (NPS) може да имаат голема корист од зголемената меѓународна соработка, како и од **трансферот на најдобрите практики** од земјите кои успеале да го ограничат овој проблем преку законодавство, репресија и форензика.

Одговорите што помогнаа да се ограничи снабдувањето со НПС и да се намалат негативните последици по здравјето, може да се прошират и на земјите со помал приход, од кои некои се повеќе се изложени на НПС. Овие одговори вклучуваат **механизми за рано предупредување** што овозможуваат континуитет во мерките засновани на докази, од рано откривање до рано реагирање, истраги по напад, вклучително и едукација на заеднички истражни тимови и обука на персонал за итна медицинска помош, како да реагираат во случаи на акутна интоксикација со НПС. Проширувањето на услугите за луѓето што користат дрога и лицата со нарушувања поврзани со дрога, за луѓето кои користат НПС, исто така, ќе помогне во борбата против штетата што ја предизвикуваат овие супстанции.

Каналите за набавка на кокаин во Европа се во процес на експанзија, што доведува до пад на цените и зголемување на квалитетот, и со тоа претставува закана за Европа со уште поголема експанзија на пазарот на кокаин

Наоди и заклучоци

Рутата за криумчарење на кокаин помеѓу Јужна Америка и Европа е втората најголема рута на светот и таа уште повеќе еволуира. Каналите за испорака на кокаинот кои едно време беа организирани од страна на неколку организирани криминални групи, сега се менуваат со инволвираност на многу повеќе групи. Голем дел од кокаинот во Европа беше увезуван преку добро воспоставени канали, највеќе од страна на Италијанските организирани криминални групи и преку сојузи помеѓу Колумбиските и Шпанските групи. Сега, организирани криминални групи кои имаат потекло од Балканот зголемено се инволвирани во криумчарењето и набавката и некои од нив во моментов ги тргаат настрана посредниците и го набавуваат кокаинот директно од местата на производство во регионот на Андите.

Зголемената конкуренција и ефикасност на набавката значи дека кокаинот станува подостапен и квалитетот му е зголемен. Чистотата на кокаинот кој се наоѓа во Европа бележи пораст од 40 проценти во последната деценија, што значи дека високо квалитетниот кокаин стана поефтин по чиста единица мерка. Полесниот пристап до високо квалитетен кокаин најверојатно ќе доведе до зголемување на вкупниот број на лица што употребуваат кокаин и ќе ги охрабри оние луѓе кои моментално користат кокаин, да го користат почесто. Ова ќе продолжи да го зголемува ризикот од потенцијална штета предизвикана од употребата на оваа дрога.

Стратешки конотации

Со цел да се спречи повисоката понуда на кокаин да доведе до повеќе луѓе кои ја користат оваа супстанца и повеќе штета во овој поглед, потребни се **значителни инвестиции во превенција** и третман од дрога. Оваа инвестиција треба да се однесува на поединци кои потенцијално би можеле да започнат да користат кокаин, како и истражување за развој на можни фармаколошки одговори. Исто така, потребен е систем за мониторинг во реално време и на понудата и на побарувачката, како и на **нелегалните финансиски текови** што ги создава пазарот на кокаин, за подобро да се разбере како да се таргетира профитот на трговците.

Спречувањето на опасноста од понатамошно зголемување на снабдувањето со кокаин во Европа бара **зајакнување на меѓународната соработка** помеѓу Јужна и Северна Америка и Европа, како и пренесување на најдобрите полициски практики во однос на таргетирање на лабави криминални мрежи и нови средства за комуникација. Ваквата соработка треба да вклучува не само органи за спроведување на законот, туку и обвинители, како и промоција на заеднички истражни тимови преку Европска и Европол.

Продлабочувањето на проблемот со дрогата во Авганистан ризикува да ја влоши регионалната закана

Наоди и заклучоци

Авганистан пријави 37 проценти раст во количината на земјаштето кое се користи за одгледување на афион во 2020та, во споредба со претходната 2019та година. Ова е третата потврдена највисока бројка во оваа земја воопшто, и претставува 85 проценти од вкупното глобално производство на афион во 2020та. Овој раст го следи трендот што трае на глобално ниво кога станува збор за одгледување на опиум во последните две децении, особено после 2009та година. Авганистан истотака сега станува главен извор на метамфетамин во регионот. Во соседниот Иран, делот на метамфетамин кој потекнува од Авганистан бележи пораст од помалце од 10 проценти во 2015та, до повеќе од 90 проценти во 2019та година. И заплениите во Авганистан бележат седум пати поголем пораст во 2019та, споредено со 2018та. Овој голем пораст е во исто време кога беа спроведени воздушните напади во пограничниот појас кој го држат Талибанците и во кој одреден број на метамфетамински лаборатории се уништија во еден ден во 2019та година.

Експанзијата на производството на метамфетамин се додатен фактор во комплексноста на економијата од илегалната дрога во Авганистан и ја зголемува заканата кон другите држави во регионот и пошироко. Политичката нестабилност може понатаму да ја зголеми ранливоста на локаните заедници во кои се одгледува опиум и се произведува метамфетамин.

Здравствените последици од напливот на производство на метамфетамин во Авганистан веќе почнува да влијае на земјата. Младите луѓе сега не само што се изложени на најголемото снабдување со опијати во светот во една од најголемите илегални економии поврзани со дрога, но истотака се изложени и на зголемиот диверзитет на пазарот со синтетички дроги. Истражувањата покажуваат дека релативно голем дел од младите луѓе пријавуваат неодамнешна употреба на метамфетамин.

Стратешки конотации

Авганистан е типичен пример за тоа како политиката, безбедноста и наркотиците се меѓусебно поврзани. Додека за политиката и безбедноста се разговара за време на тековните мировни преговори, нелегалната економија не може да се занемари како значаен производител на богатство. Во меѓувреме, зајакнувањето на алтернативните методи за земјоделство ќе помогне да се намали одгледувањето опиум, да се изгради отпорност на заедницата во несигурни времиња и да се запре емиграцијата. Покрај тоа, регионалната соработка е од клучно значење меѓу земјите директно погодени од ширењето и на опијатите и на синтетичките дроги. **Зајакнувањето на меѓународната соработка со Авганистан** денес е поважно од било кога, со оглед на тоа што меѓународните воени единици наскоро ќе ја напуштат земјата. Идентификување цели, поддршка на регионални операции за борба против наркотици и предлагање регионални акциони планови сега се приоритет за воспоставување одговор на трговијата со дрога со потекло од Авганистан.

Проблемот со дрогата со кој се соочува Авганистан има регионални и глобални корени. На национално ниво, на Авганистан му е потребна поддршка за да обезбеди одржливо и спроведувачко алтернативно земјоделство за руралните заедници, да ги зајакне забраните со искоренување на афионот и да промовира кампањи против наркотици. На земјата, исто така, и е потребна помош за да ја зголеми својата способност да ги растури производствените и трговските мрежи, како и да го подобри управувањето и безбедноста. Земјата се соочува со задача да се справи со негативните здравствени последици поврзани со проблемот со употреба на дрога, што е комплицирано со зголемувањето на употребата на синтетички дроги, особено кај младите луѓе.

На регионално ниво, на земјите им е потребна поддршка во користењето на напредни истражни техники во контролирани операции за испорака, претходни чекори, перење пари и финансиски истраги насочени кон разбивање на криминалните организации вклучени во трговијата со дрога и нејзините прекурзори во регионот. Полициските институции за образование и обука треба да работат според меѓународните стандарди при идентификација и анализа на форензички докази за следење на движењето на нелегални дроги и нивните прекурзорски хемикалии во Западна и Централна Азија. Би било особено ефикасно доколку се обезбеди поддршка за да се одговори на пренасочувањето на прекурзорските хемикалии потребни за производство на хероин и метамфетамин.

Треба да се зајакнат регионалните платформи за полициска соработка, вклучително и КАРИК (CARICC), Триаголната иницијатива и нејзината заедничка ќелија за планирање, како и иницијативата Авганистан-Киргистан-Таџикистан.

Случувањата во Авганистан бараат подобра анализа на влијанието на илегалната нарко-економија и посеопфатен мониторинг на пазарот на наркотици, особено метамфетамин и хемикалиите што се користат во неговото производство.

Заплените на метамфетамин бележат пораст, но неговите прекурзори поминуваат најчесто недетектирани

Наоди и заклучоци

Додека количината на заплени метамфетамин тројно се зголеми помеѓу 2011та и 2019та, заплените на неговите меѓународно контролирани прекурзори бележи пад од 99 проценти во истиот период. Меѓународно контролираните прекурзори заплени во 2011та би биле доволни за производство на 700 тони метамфетамин, седум пати повеќе од метамфетаминот заплени истата година. До 2019та, количината на заплени прекурзори опадна на еквивалент од 10 тони метамфетамин, додека пак многу поголема количина на дрогата беше заплени (вкупно 323 тони).

Оваа динамика се должи на агилноста на криумчарите во промена на хемикалиите кои се користат, за да се избегне кривично гонење. Криминалните групи во Авганистан се познати по тоа што го користат растението Еfedра, кое не подлежи на меѓународна контрола, за производство на прекурзорот еfedрин, додека пак во Северна Америка и Западна Европа, криминалните групи ги користат хемикалиите кои не подлежат на меѓународна контрола за производство на прекурзорот П-2-П, кој потоа се користи за производство на метамфетамин.

Капацитетот, знаењето како и разновидноста на криумчарите во промена на хемикалиите и модификација на нивните процеси претставува предизвик за земјите членки во процесот на контрола на прекурзорите. Малата количина на прекурзори кои се заплени, истотак може да е иницирана од агенциите за спроведување на законот кои повеќе акцент ставаат на заплените на крајниот продукт (дрогата) отколку на неговите компоненти.

Стратешки конотации

Партнерството меѓу владите и приватниот сектор стана од суштинско значење за контрола на прекурсорите за синтетички дроги, вклучувајќи метамфетамини. Тоа помага да се идентификува потенцијалното пренасочување на неконтролираните прекурзори од илегалниот синцир на снабдување. Редовниот надзор од националните власти, заедно со приватниот сектор, може да им овозможи на **органите за спроведување на законот да развијат слична вештина како трговците** и брзо да ги менуваат целите во нивните тактики за претходна контрола, особено во однос на неконтролираните хемикалии. **Форензичките лаборатории кои можат да вршат тестови за потврда** за сомнителни лекови и хемикалии, исто така, можат да дадат важни информации за метамфетамин, како што се неговата хиралност и чистота, што би овозможило да се пронајдат начините на синтеза и потекло на претходната хемикалија.

Воспоставувањето и зајакнувањето на **мрежи на централни власти кои ги регулираат прекурзорските хемикалии** врз основа на земјите на потекло, транзит и дестинација може да ја олесни размената на информации и да започне заеднички истраги преку следење наназад. Овие мрежи, исто така, можат да ја зголемат свесноста за неконтролираните хемикалии што се користат при изработка на стимуланти од типот на амфетамин.

Механизмите за **поддршка на офицерите од првата линија на граничните контролни пунктови** во области со високо ниво на шверц, исто така, може да ги зајакнат транснационалните капацитети за да го нарушат протокот на контролирани и неконтролирани хемикалии во производствените области.

Конечно, постои потреба да се подобри редовното следење на потрошувачката на метамфетамин со ефективни методи како што е анализа на отпадни води. Овој вид анализа, исто така, може да помогне да се идентификува потенцијалното тајно производство на локално ниво.

Фармацевтските лекови кои се користат за третман од опиоиди-опијати станаа подостапни

Наоди и заклучоци

Двата фармацевтски опиоиди кои најчесто се користат за третман на луѓе кои имаат зависност од опијати, метадононот и бупренорфинот, станаа многу подостапни во последните две децении. Количината достапна за медицински потреби се зголеми за шест пати од 1999та, од 557 милиони дневни дози во истата година, до 3,317 милиони до 2019та. Ова е позитивен знак дека фармаколошкиот третман базиран на научни докази е многу подостапен во денешно време, отколку во минатото.

Но, како што е случај и со другите фармацевтски опиоиди, постојат големи разлики помеѓу земјите и регионите. Достапноста на овие супстанции генерално е висока во Северна Америка, Западна и Централна Европа и во најразвиените делови на Океанија. Од друга страна, многу земји во Африка и Азија, пријавуваат ограничена достапност или недостапност. Ова резултира во различност на покриеноста на третман од опијати. Достапноста на супстанциите за медицински цели може да зависи од различни фактори како што се нивото на приходи и економската развиеност на земјата, употребата на овие супстанции како аналгетици или бројот на луѓе кои се на третман од опијати. Истотака може да зависи и од политиките на земјата во однос на третманот од опијати.

Стратешки конотации

Охрабрувачкиот тренд за поголема достапност на метадонон и бупренорфин дава можност да се забрза научно заснованото лекување на нарушувања поврзани со дрога и да се направат третмани со опиоидни агонисти кои ќе бидат подостапни. Посебни напори треба да се направат во земјите каде достапноста е сеуште мала и треба да се продолжат напорите за да се спречи пренасочувањето на овие супстанции на недозволените пазари. Третманот од дрога треба да биде достапен за сите на кои им е потребен, вклучително и луѓето со нарушувања поврзани со употреба на дрога во затворите и другите затворени институции. Пристапите користени за време на пандемијата Ковид-19 покажаа дека достапноста на терапија со опиоидни агонисти може да се одржи дури и во предизвикувачки ситуации преку услуги со ниски прагови и зголемена домашна терапија.

Пациенти со големи болки во посиромашните земји, сеуште страаат од недостаток на медикаменти

Наоди и заклучоци

Во 2019та, медицинските професионалци во Западна и Централна Африка имаа пристап до четири стандардни дози на медикаменти за контролирање на болка секој ден, за 1 милион граѓани. Во Северна Америка, бројките беа околу 32,000 дози. Пациентите со акутна или хронична болка од сериозни болести како канцер се соочија со многу големо непотребно страдање.

Недостатокот во набавката не беше само во Африка, но и делови на Азија, Океанија, Централна и Јужна Америка и Карибите истотак се соочија со истиот проблем. Извештајите говорат дека достапноста на овие медикаменти е помала од 1 процент од таа на Северна Америка. Во целост, достапноста на фармацевтските опиоиди за секој човек во земјите со ниски приходи и земјите со средно високи приходи беше помалце од 1 процент. од земјите со високи приходи во 2019та година. Интересен е фактот дека 84 проценти од светската популација живее во земји со средни приходи и земји со ниски приходи.

Стратешки конотации

Во согласност со основните принципи на Конвенциите за наркотици, земјите и светската заедница треба да постигнат **подобар баланс во обезбедувањето на достапност на контролирани лекови** за справување со болки, додека избегнуваат развој на пазарот за немедицинска употреба на такви лекови. Земјите треба да се справат со бариерите за еднаков пристап на управување со болки и палијативна нега преку преглед на стратегии, одговор на предизвиците во синцирот на снабдување, поддршка на здравствени работници и подигање на јавната свест за зголемување на пристапот до контролирани лекови, истовремено спречувајќи пренасочување кон други текови и немедицинска употреба.

За време на пандемијата, достапноста на контролирани лекови за справување со болка беше од огромно значење за да им се помогне на пациентите кои се заразиле со вирусот и на оние кои не можеле да добијат соодветна грижа во болниците поради вирусот. ИНЦБ (INCB-International Narcotic Control Board), УНОДЦ и СЗО (Светската здравствена организација) ги повикаа владите да овозможат снабдување и дистрибуција на контролирани лекови за време на пандемија за да ги задоволат потребите на пациентите, и на тие со Ковид-19 и тие на кои им се потребни меѓународно контролирани лекови, за други состојби.

Бројот на луѓе кои користат дрога се зголеми за 22 проценти во изминатата деценија

Наоди и заклучоци

Приближно 275 милиони луѓе на глобално ниво користеле дрога во изминатата година, за разлика од 226 милиони во 2010 година. Ова зголемување од 22 проценти делумно се должи на 10 процентниот пораст на глобалното население.

Системите за здравствена заштита се соочуваат со сè потешка задача базирано на оценките кои сугерираат дека околу 36 милиони луѓе страдале од употреба на дрога во 2019 година, за разлика од претходната проценка од 27 милиони во 2010 година.

Ова претставува пораст од 0,6 на 0,7 проценти од глобалното население.

Иако бројот на луѓе зависни од дрога е зголемен, достапноста на третмани останува мала. Само еден од осум од оние кои се зависни од дрога, добиле стручна помош во 2019 година.

Недостатокот на овие услуги се чувствуваше најмногу во посиромашните земји. Ова се случува и покрај огромните докази дека трошоците за лекување на болести кои се последица на употреба на дрога се многу пониски, од цената на нетретираната зависност од дрога.

Порастот на луѓето кои користат дроги и страдаат од нарушувања од употреба на дроги идеше паралелно со пристигнувањето на стотици синтетички дроги на пазарот и со драматичното ширење на немедицинската употреба на опиоиди. Згора на тоа, некои дроги се помоќни отколку пред една деценија. Сето ова го зголемува ризикот за индивидуалните корисници и го зголемува товарот на системите за здравствена заштита.

Стратешки конотации

Превенцијата останува најдобриот пристап од прва линија за намалување на употребата на дроги и нарушувања предизвикани од нивната употреба. Најефективните пристапи се оние кои придонесуваат за позитивно ангажирање на младите луѓе со нивните семејства, училишта и заедници, истовремено создавајќи инклузивни и безбедни локални заедници.

Заедниците и граѓанските организации - вклучително и организации и мрежи на луѓе кои користат дрога, луѓе кои се опоравуваат како и други луѓе погодени од дрога - **можат да дадат значаен придонес** во напорите за превенција и лекување. Тие треба да бидат вклучени, поддржани и овластени во сите аспекти на дизајнот, имплементацијата, следењето и евалуацијата на испораката на услуги.

Зголемиениот број луѓе со нарушувања поврзани со дрога на глобално ниво бара зголемување на интервенциите базирани на докази кои имаат мултифакторен пристап. Ваквите интервенции треба да се интегрираат во сеопфатен систем за испорака на здравствена заштита и треба да ги задоволат потребите на оние во неповолна положба, вклучително и жени, деца и адолесценти, како и оние што се во контакт со системот на кривичната правда. **Заштитата и унапредувањето на човековите права на корисниците на дрога** преку достоинствено третирање, отстранување на стигмата и обезбедување еднаков пристап до здравствени и социјални услуги треба да биде основен принцип на сите интервенции за превенција и третман од дрога.

**Фентанилите остануваат како
фармацевтски опиоиди кои се најмногу
запленети во однос на дозите со Северна
Америка која доминира со заплените**

Наоди и заклучоци

Количините на фентанил и неговите еквиваленти запленети на глобално ниво, рапидно се зголемија во последниве години, и за повеќе од 60 проценти во 2019 година во споредба со една година порано. Генерално, овие износи се зголемија повеќе од дваесет пати од 2015 година. Најголеми количини се запленети во Северна Америка.

На другите места во светот, преовладуваат други фармацевтски опиоиди (кодеин и трамадол). Во периодот 2015-2019 година, најголемите количини на запленет трамадол се пријавени во Западна и Централна Африка; тие изнесуваат 86 проценти од вкупената глобална количина. Кодеин бил пресретнат во големи количини и во Азија, често во форма на сирупи за кашлица. Во однос на запленетата тежина, другите фармацевтски опиоиди многу го надминуваат фентанилот. Меѓутоа, кога се смета во однос на стандардните дневни дози, фентанилот сочинува 63 проценти од запленетите фармацевтски опиоиди 2019та година. Оваа бројка се искачува на 83 проценти кога се вклучени сите различни мешавини на фентанил и неговите еквиваленти.

Структурата на заплените на фармацевтски опиоиди ги рефлектира различните нелегални пазари кои ја хранат немедицинската употреба на фармацевтски опиоиди во различни региони. Влијанието на овие нелегални пазари е јасно во штетата која овие супстанции ја претставуваат за здравјето.

Стратешки конотации

Голем дел од илегалните пазари што обезбедуваат немедицинска употреба на фармацевтски опиоиди се **незаконски произведените опиоиди**; намалувањето на овие нелегални пазари бара зголемен капацитет на меѓународна соработка и репресија за растурање на транснационалните групи за трговија со дрога. Во Северна Америка, каде што фентанилот во голема мера не е пренасочен од легалниот пазар на дрога, но обично се користи ненамерно како средство за зголемување на масата на други опојни дроги, напорите за намалување на илегалните пазари треба да се фокусираат на **растурање на криминалните групи и запирање на илегалното производство**, особено преку контрола на прекурзорите.

Ситуацијата во Западна, Централна и Северна Африка е посложена. Илегалниот пазар на трамадол сеуште се снабдува со илегално производство, но постои и специфично барање во врска со немедицинската употреба на трамадол. Разликата помеѓу илегалните и легалните пазари на лекови е замаглена и постои огромен неофицијален пазар на лекови. Ваквото опкружување исто така има особина дека пристапот до најважните лекови е ограничен. Во овој контекст, активностите за спроведување на законот и меѓународната соработка остануваат суштински за растурање на криминалните групи кои се вклучени, но не се доволни. Треба да се направи повеќе за да се одреди **вистинската рамнотежа помеѓу обезбедувањето достапност на критични лекови и избегнување на немедицинската употреба**. Кампањите за превенција треба да бидат дизајнирани да ги направат луѓето посвесни за придобивките од користењето опиоиди како што е трамадол за медицински цели и штетата што ја претставуваат кога се користат за немедицински цели.

Површината на која се одгледува кока на глобално ниво опаѓа, но производството на кокаин достигнува рекордно високо ниво

Наоди и заклучоци

Глобалното производство на кокаин се зголеми двојно помеѓу 2014 и 2019 година за да достигне највисоко ниво до сега со отприлика 1784 тони во 2019 година. Во истиот период, заплениите на кокаин се зголемија повеќе од двојно. Во меѓувреме, анализата на отпадни води покажа значително зголемување на количините на кокаин потрошени во Европа по глава на жител, која претставува еден од двата главни глобални пазари. Сето ова укажува на скок по линија на целиот синџир за снабдување со кокаин.

Сепак, стапката на зголемување на производството е успорена. Додека годишното зголемување на производство во 2016та година изнесуваше 37 проценти, тоа беше само 3,5 проценти во 2019 година.

Покрај тоа, областите во кои се одгледуваат кока грмушки се намали на глобално ниво за 5 проценти во 2019 година, главно водено од првиот значителен пад на одгледувањето на кока грмушките во временска рамка од шест години во Колумбија. И покрај тоа, земјата е сè уште најголемиот извор на кокаин на глобално ниво. Областите во кои се одгледува кока грмушката остана стабилна во Перу и се зголеми во Боливија.

Забавувањето на стапката на раст на одгледувањето, сугерираше дека последователно со години би се намалило производството на кокаинот. Сепак, КОВИД-19 пандемијата и социоекономскиот пад како нејзин резултат може да ги зголемат ранливите страни на земјоделците и да создадат стимулации за продолжување на производството на кока листовите.

Стратешки конотации

Меѓународната помош за земјоделците во областите за одгледување кока грмушки на Андите е сеуште главен столб за намалување на нелегалното одгледување и производство во тие области. Стратегиите кои се покажаа како ефикасни, вклучуваат снабдување со земјоделски култури и други алтернативни начини на водење бизнис кои обезбедуваат безбедност на храната, како и земјоделски шумарски решенија кои го отвораат патот за извозни пазари за одржливо земјоделство и го намалуваат нивото на конфликт меѓу производителите на кока.

Шверцот на кокаин од големи размери надвор од земјите на Андите бара послена меѓународна **соработка помеѓу полицијата и другите агенции**, особено на патиштата за шверц на копно и море, воспоставени како одговор на ограничувањата во воздушниот сообраќај по појавата на „Ковид-19“. Подобрување на **контролата на контејнерите** исто така би помогнало. Водниот систем Парана-Парагвај, на пример, бара зголемена контрола на пристаништата што поврзуваат неколку земји со Атлантикот, на рута чија важност рапидно расте. Потребни се нови стратегии за да се одговори на големиот број тајни и домашни пристаништа во области кои се повеќе се користат како алтернативни рути за криумчарење.

Зголемената употреба на лесни авиони за транспорт на кокаин низ Јужна Америка за време на пандемијата со Ковид-19 бара зголемена **контрола на општата авијација**. Техничката поддршка е особено ефикасна во области како што се прописите за лиценцирање пилоти на авиони, како и снимање трансакции што вклучуваат делови од авиони и гориво за авиони.

Потребна е дополнителна поддршка на ниво на **форензика**, особено во однос на градење на лабораториски капацитети за хемиска анализа на отпечатоци од прсти, што на крајот може да поддржи и домашни и меѓународни кривични истраги за шверц на кокаин.

Стратегиите кои поттикнуваат алтернативни начини на водење бизнис во врска со одгледување на кока грмушки и производство на кока, исто така, мора да вклучуваат зајакнување на институциите, како и подобрување на пристапот до услугите што ги даваат.

Навременото следење на одгледувањето на кока грмушките, производството и трговијата со кокаин, вклучувајќи соодветни незаконски финансиски текови, останува приоритет. Заедно со ова, мора да се користат иновативни механизми, како и геопросторна анализа за подобро разбирање на она што ја поттикнува економијата на кокаинот и нејзините врски со правната економија долж синџирот на снабдување.

Безбедносните празнини кои се јавуваат во областите каде се произведува метамфетамин поттикнуваат на проширување на пазарот во Југо-источна Азија и Северна Америка

Наоди и заклучоци

Пазарот на метамфетамин сè уште се шири во Југо-источна Азија и Северна Америка, со производството што се сели во географските области на Мјанмар каде има нестабилност и во областите во Мексико каде има силно присуство на организирани криминални групи.

Во периодот 2015–2019 година, повеќе од 90 проценти од метамфетаминот заплнет на глобално ниво е заплнет во Југоисточна Азија и Северна Америка. Во Северна Америка, заплените се зголемија за осум пати, до 153 тони, помеѓу 2009 и 2019 година.

Во истиот период, имаше еднаесет пати зголемување на заплените во Југоисточна Азија, до 141 тон.

Растот на трговијата со метамфетамин во Северна Америка дојде истовремено со таканаречените иновации на производи, со кои дрогата превзема различни форми: прав, кристали, раствори и таблети кои личат на МДМА или фалсификувани фармацевтски производи. Производителите во Северна Америка исто така, сè повеќе мешаат фентанил со други лекови, придонесувајќи за остар пораст на смртни случаи поврзани со метамфетамин во последниве години.

Во Југоисточна Азија, падот на цените на производите од метамфетамин заедно со зголемените заплени сугерира дека понудата може да ја надмине побарувачката во подрегионот. Организираните криминални групи ги искористуваат лабавите контроли на границите. Ова донесува длабоки промени во илегалните пазари на дроги во Југоисточна Азија и Пацификот.

Производството на дрогата е консолидирано во регионот Златен триаголник во Мјанмар, каде што е забележано намалување на пазарот на опиум, но во исто време зголемено производство и трговија на метамфетамин. Безбедносните проблеми и ограничениот пристап до овие области претставуваат значаен предизвик.

Стратешки конотации

Во Југоисточна Азија и Мексико, производството на метамфетамин е поврзано со насилство и несигурност. Сепак, многу аспекти на институционалните и финансиските механизми на оваа врска остануваат во голема мера неистражени.

Во Југоисточна Азија, обезбедувањето поддршка за земјите околу Мјанмар е од суштинско значење со оглед на моменталната променлива ситуација. Исто така, важно е да се зајакнат капацитетите во соседните земји со цел да се запре протокот на хемикалии во областа каде што се произведува и преработува дрогата.

Предозирањето со фентанили продолжува да ја води кризата со опиоиди во Северна Америка

Наоди и заклучоци

Скоро 50.000 луѓе починаа од смртност од предозирање припишана на опиоиди во Соединетите Држави во 2019 година, повеќе од двојно од бројката во 2010 година. За споредба, во Европската унија, бројката на сите предозирања поврзани со дрога (главно во врска со употребата на опиоиди) изнесуваше 8.300 во 2018 година, и покрај поголемата популација.

Сепак, опиоидната криза во Северна Америка се развива. Бројот на смртни случаи заведени како последица од хероин и немедицинска употреба на фармацевтски производи-опиоидите како оксикодон или хидрокодон- се намалуваат во изминатите пет години.

Кризата сега е водена главно од смртни случаи од предозирање кои се припишуваат на синтетичките опиоиди како што е фентанил и неговите еквиваленти. Една од причините за големиот бројот на смртни случаи од предозирање што се припишуваат на фентанилите е фактот дека смртоносната доза е мала во споредба со другите опиоиди. Фентанилот е скоро 100 пати помоќен од морфиумот.

Влијанието на фентанилот е илустриран уште повеќе со фактот дека повеќе од половина од смртните случаи што се припишуваат на хероин, вклучуваат и фентанил. Синтетичките опиоиди, исто така, значително придонесуваат за зголемен број на предозирање и смртни случаи припишани на кокаинот и другите психостимуланти, како на пример метамфетаминот.

Стратешки конотации

За да се спречат смртните случаи од предозирање во Северна Америка, од суштинско значење е оние што се зависници од опиоиди, вклучително и оние во затвор или неодамна ослободени од затвор, да имаат пристап до соодветен третман и услуги. Треба да се обезбеди пристап до метадон и бупренорфин. Зголемувањето на достапноста на налоксон кој може да се носи со себе, може да спаси многу животи. Исто така, зголемената обука на луѓе кои би можеле да присуствуваат на предозирање - вклучително и врсници, членови на семејството, прва помош и полиција - и опремувањето на нив со налоксон се покажа како ефикасно. Ваквото покривање, исто така, ќе вклучува и решавање на бариерите како што се трошоците и стигмата.

Употребата на опиоиди продолжува да претставува најголем товар за болестите поврзани со употреба на дрога

Наоди и заклучоци

Последиците од болестите предизвикани од употреба на дроги продолжуваат да растат, изразени во прерана смртност и во бројот на години на здрав живот изгубен поради инвалидитет. Најголемата штета од дроги е поврзана со употреба на опиоиди, особено кај корисници кои добиваат ХИВ или хепатитис Ц преку небезбедни практики на инјектирање.

Во 2019 година, 18 милиони години здрав живот беа изгубени поради нарушувања предизвикани од дрога; употребата на опиоиди изнесува 70% од вкупниот број.

Смртните случаи поврзани со нарушувања поврзани со дрога речиси двојно се зголемија во текот на изминатата деценија, многу повеќе од било кое зголемување на бројот на корисници, што укажува на тоа дека употребата на дрога стана поштетна. Во 2019 година, половина милион смртни случаи се поврзуваа со употреба на дрога. Повеќе од половина од случаите се должат на рак на црниот дроб, цирроза и други хронични заболувања на црниот дроб како резултат на хепатитис Ц, но ова зголемување делумно го одразува поголемиот број смртни случаи поради предозирање што се припишува на опиоиди како што е фентанилот.

Ситуацијата се влошува со постојаната ниска достапност на интервенции базирани на докази, како што е терапија со опиоидни агонисти, налоксон за справување со предозирање со опиоиди и превенција и третман на хепатитис Ц. Ова е особено случај во посиромашните земји.

Она што е позитивно е дека во изминатата деценија, забележан е пад на смртноста што се должи на ХИВ и СИДА кај луѓето кои користат дрога.

Стратешки конотации

Стратегиите за превенција што се однесуваат на употреба на опиоиди, смртност од предозирање и здравствени проблеми што произлегуваат од небезбедни инјекции се од суштинско значење за да се намалат последиците од болеста. Партнерствата помеѓу давателите на прва помош, јавните здравствени институции и органите за јавна безбедност можат да помогнат во подобрувањето на превентивните активности. Ваквите активности може да ја подигнат јавната свест, да разменат релевантни податоци со цел да се идентификуваат поединци и заедници во ризик и да се овозможи упатување до третман и социјални услуги.

Намалувањето на здравствениот товар на опиоидите бара значително зголемување на интервенциите базирани на докази во третманот на нарушувања предизвикани од опиоиди, особено терапија со опиоидни агонисти, како и превенција од предозирање и управување со предозирање. Исто така, бара зголемени интервенции за спречување на крвни инфекции, како и проширување на достапноста за третман на хепатитис Ц за корисниците на дрога.

Товарот на болести останува висок кај луѓето кои инјектираат дрога

Наоди и заклучоци

Имаше повеќе од 11 милиони луѓе кои инјектираат дрога на глобално ниво во 2019 година, од кои 1,4 милиони живеат со ХИВ и 5,6 милиони со хепатитис Ц. Скоро 1,2 милиони луѓе живеат со двете. Нивниот примарен ризик од болест доаѓа од споделување на контаминирана опрема за инјектирање.

Има пад на бројот на изгубени години од вирусот во однос на прерана смрт и инвалидитет поврзана со употреба на дрога. Сепак, луѓето кои инјектираат или користат дроги имаат 29 пати поголема веројатност да се здобијат со ХИВ отколку општата популација. Тие сочинуваат 1 од 10 нови инфекции во 2019 година, според Проценките на УНАИДС (UNAIDS). Во последниве години, имаше локализиран епидемии на ХИВ во земјите низ Европа и Северна Америка. Овие се припишуваат на број на фактори, од кои главните се намалувањето, затворањето или недостапноста на услуги, како што се програми за размена на игли, за превенција на неповолни здравствени последици кај луѓето кои инјектираат дрога.

Стратешки конотации

Намалувањето на негативните здравствени последици од употребата на дрога бара целосна имплементација на сеопфатен пакет услуги за ХИВ и хепатитис. Ова вклучува програми за испорака со игла / шприц, како и терапија со опиоидни агонисти, снабдување со налоксон и третман на хепатитис Ц. Сето ова треба да се направи на ниво каде што сите корисници на дрога ќе имаат лесен, доброволен и доверлив пристап, вклучувајќи затвори и други установи и институции од затворен тип.

Насочените кампањи меѓу давателите на здравствени услуги и агенциите за спроведување на законот може да помогнат во намалувањето на стигмата и дискриминацијата што ја чувствуваат корисниците на дрога. Исто така, родово чувствителните услуги за ХИВ и хепатитис Ц треба да им се обезбедат на жените кои користат дрога.